

LI) Emitis mi espedits
141) An 13. Iunie 1854

OPDINATIUNEA MINISTRILOR

de cele interne, de justitie si de finance din
4. Iunie 1854.

Despre organizarea politicii si judecatoriaske a
mariei principatului Ardealului.

Maria cea c. r. apostolica, cu descrierile
amplificate din 11 ale lui Noiembrie 1853 si
17 ale lui Februarie 1854 a binevoita a aproba
uzurile si derogatiunile prefectorilor, a cer-
vandarilor curtilor judecatoriaske de foras
primi si a pretzilor, precum si organizarea
si scuzarea ofitierilor de prefectori, ale cur-
tilor judecatoriaske si ale dragoturiorilor
de pretzi si marile principatului Ardealului.

Prin urmare, avand si vedea ordinitivnea
din 19. Ianuar. 1853 (vulet. imp. Nr. 10), se dau
si urmatoarele dispozitii:

I.

Marile principatului Ardealului formeaza teri-
toria administrativa ale guvernamentului din
Sabinia si cercetarii curtei apelative ce se
afala tot acolo. Ele se impart si zece pre-
fecturi, avand ofitieri de prefectori scuzati
lor si Sabinia, si Brasov, Odorheiu, Vasar-
cheiu de Mures, Bistrita, Dabau, Simleu din
Selaia, Cluj, Alba si Orastia. Capitala curtei
Sabinia e subordonata de departe guvern-
mentului.

II.

Ofitiera prefectori se impart si pretzi
(c. cerkari de pretzi) si anume:

a) prefectorii Sabinia si pretzile
(c. cerkari de pretzi):

1. Sabinia (cerkari onidanti si de deap),
2. Mercuria, 3. Orastia, 4. Sabinia (cerkari de
deap) 5. Nokrak, 6. Avrig, 7. Seica-mare, 8.
Mediasia, 9. Elisabetopol c. Ivanfalva (cer-
kari onidanti si de deap), 10. Sibiu (cerk.
onid. si de deap), 11. Chikla-mare, 12. Arnota.

b) Prefectorii Brasovului si pretzile:

1. Kohalva c. Rupa, 2. Fagaras, 3. Sereia,
4. Brasov, 5. Feldaru, 6. Brasov (cerkari onid-
anti si de deap), 7. Satele-lung, 8. Szepes (Szt. Gy), 9. Baratos, 10. Vasarheiu, (Kézdí
Vásárhely).

c) Prefectorii Odorheiu si pretzile:

1. Baros, 2. Costas, 3. Chikla, 4. Sibi-
u-lung de Ciurca, 5. Kriestva (Szt. K) si
6. Odorheiu.

d) Prefectorii Orosheiu de Mures
si pretzile:

1. Orosheiu de M. (cerk. onid. si de deap),
2. Makfalva, 3. Mardas de kumpani, 4. Zava,
- Erst, 6. Sibi. Martins de Ditsó.

e) Prefectorii Bistrita si pretzile:

1. Sibi-Mures Gruzia, 2. Rezia, 3.
Teaka, 4. Sibi-mare (Gross-Schogen?), 5. Bis-
trita (cerk. onid. si de deap), 6. Burgas de
Prud, 7. Betlean, 8. Lekina, 7. Podna, 10.
Naszva.

f) Prefectorii Desiu si pretzile:

1. Lupas de Buz, 2. Mures, 3. Sibi-
m-mare, 4. Reteas, 5. Sibi, 6. Desiu, 7.
Gerla c. Armenopol (cerk. onid. si de d.)
8. Mochi.

g) Префектура Шимлеази дн претуре:

1. Тъшпазъ, 2. Зезанъ, 3. Шимлеаъ, 4. Чеизлаъ,
5. Зелазъ, 6. Хидъ.

h) Префектура Кляшиази дн претуреле:

1. Вълъсътъ, 2. Кляшиа (черк. opid. ши де деаръ)
3. Хоидинаъ, 4. Цилъаъ, 5. Търда, 6. Băgyon (?)

i) Префектура Албаи дн претуреле:

1. Тизшиа с. Теизшиа 2. Аизаъ, 3. Блашиа, 4. Алба,
5. Цюашиаъ де ж., 6) Аврадаъ.

k) Префектура Орестии дн претуреле:

1. Хълмазиа, 8. Баиа де Криша, 3. Млаиа, 4. Шоимяшиа,
5. Дева, 6. Ънидора, 7. Хагераъ, 8. Пзизлаъ,
9. Орестиа (черк. opidанъ ши де деаръ)

III.

Попоръчиенеа претурелоръ дн парте, прекът ши комънитъдиле че се динъ де еле, се кърпидъ дн консептлаъ алыгратъ; търпинеа лоръ териториале се ва фаче кыпоскътъ маи не зртъ.

IV.

Дн шареле принципатъ Ардеалаъ се институре зрштореле тривнале (с. кърди ждекъторесчи де примлаъ фортъ);

1. Тривналаъ (зрванъ) дн Събиниа,
2. Тривналаъ дн Брашев с. Брашъа,
3. „ „ Одохеизъ,
4. „ „ Ошорхеизлаъ (де Мъръша),
5. „ „ Бистрицаъ,
6. „ „ Дешиаъ,
7. „ „ Зълааъ,
8. „ „ Кляшиаъ,
9. „ „ Алба,
10. „ „ Орестиа.

V.

Черкндариаъ тривналази зрванъ дин Събиниа кърпиде префектура де ачелаша нъме ши кърпигала дереи Събиниаъ.

Пъль днкътъ потестатеа лзи ждекъторескъ се есгиде дн орекари касзри аныме песте тотъ Ардеалаъ, е детерминатъ дн порта де есерцидлаъ потестатеи ждедиари дн касе чивили ши дн регълашънтлаъ прочеслази пепале. —

Черкндареле тривнале лоръ дин Брашовъ, Одохеизъ, Ошорхеизъ, Бистрицаъ, Дешиаъ, Кляшъаъ,

Алба ши Орестиа койчидъ къ префектуреле де ачелаша нъме. Черкндариаъ тривналази дин Зелазъ койчиде къ префектура Шимлеази.

VI.

Потестатеа ждедиаре дн касе комърциали се ва депринде де фькаре тривналаъ дн кърпидлаъ черкндариази сьа, кьтъмидъсе асесори дин статлаъ негоиторескъ,

VII.

Потестатеа де а ждека дн касе минерари о ва депринде:

1. Тривналаъ дин Дешиаъ пентръ черкндариаъ сьа пропръ ши пентръ алаъ префектурелоръ де Кляшиаъ, Шимлеаъ ши Бистрицаъ;
2. Тривналаъ дин Алба пентръ черкндариаъ сьа ши пентръ префектуреле де Орестиаъ, Събиниаъ Брашовъ, Одохеизъ ши Ошорхеизлаъ де М.

VIII.

Потестатеа ждекъторескъ дн касе чивили ши пепали дн конформитатеа къ диспъсечивиле легали деспре есерцидлаъ еи, се ва депринде ла сказнеле кърдилоръ ждекъторесчи де фортъа дн-теиз ши дн претуреле де ачелаша нъме дин дн-прецизринеа лоръ де кьтръ тривнале ши де кьтръ претуреле ждекъторесчи делегате, че дъпъ §. 6 дин диспъсечивиле днпърътесчи дин 14. Септъмври 1852 деспре органисареа ждекъторие лоръ, сьнт а се инститви не лъгъ фькаре тривналаъ.

IX.

Претуреле с. оффициеле де претуръ дин Събиниа (черклаъ де деаръ) Брашовъ (черк. де деаръ) Одохеизъ, Ошорхеизлаъ де М. (черк. де деаръ), Бистрицаъ (черк. де деаръ), Дешиаъ, Зълааъ, Кляшиаъ ч. д. д.), Алба ши Орестиа (ч. д. д.) сьнт дестинате нъмаи пентръ тревиле политиче.

X.

Дн Събиниа ка капиталла дереи, администръ чивенеа политикъ о ва днделаини маџистратлаъ локале съвординатъ деадрептълаъ гьверпътънтлази-деръи; асеминеа ши дн четъдиле Брашовъ, Бистрицаъ Кляшиаъ, Ошорхеизъ, Севешиаъ ши Събиниора, дн пиада Орестиа ши дн четъдиле р. либере Елисае-

тополъ с. Івашфалъ ші Герла, о воръ депрінде маѣстратеде локалі на съвординате деадрептълъ префентърелоръ (с. оффичіелоръ де префентъръ)

XI.

Прін вртаре претъреле політче дін Съвініѣ, Брашовъ, Бістрідъ, Клъшіѣ, Орестіѣ ші Ошорхеіѣлъ де Мърешъ, рестрінгъ антівітатеа лоръ нѣмаі ла черкъріле де деаръ де ачелаші нѣме, адекъ ла черкъріле дін Ампреціѣрїмеа ачесторъ локърї: еар челе дін Алба, Одохеіѣ, Дѣміѣ ші Зълъѣ о естїндъ нї песте сказнеле оффичіелоръ де претъръ ші песте Ампреціѣрїмеа лоръ.

XII.

Асемїнеа ші претърелоръ местекате (політче ші жѣдекъторесчі) дін Съвішіора, Съвешіѣ, Елісаветополъ с. Івашфалъ ші Герла с. Арменополъ комїнеге адмїнїстрареа політїкъ нѣмаі дн Ампреціѣрїмеа ачесторъ чегъді, адекъ: нѣмаі дн черкъріле де ачелаші нѣме; еар' потестатеа жѣдекъторескъ асемнатъ лоръ о депрїндъ ші дн черкълъ онїданъ ші дн чель деафаръ с. де деаръ.

XIII.

Дн тоге челедалте черкърї (де претъръ), адмїнїстрареа політїкъ, ші адмїнїстрареа жѣстїдїеї дн сфера асемнатъ, о воръ днделаші претъреле аместекате іустїтїѣ аколо.

XIV.

Ка жѣдеге де дѣвестїгъчївне пентръ крїмінї ші делїпте сѣнт дестїнате:

а) Дн префентъръ Съвініѣлѣ:

1. Трївнлѣлъ вранъ дін Съвініѣ пентръ канїгала дереї де ачелаші нѣме, ші пентръ претъреле Съвініѣ (Ампреціѣрїмеа), Орлатъ, Нокрїѣ ші Аврїѣ.

2. Претъръ (оффичїѣлъ де претъръ) дін Съвешїѣ пентръ черкълъ Съвешїѣ (онїданъ ші де деаръ) ші Меркъреа.

3. Претъръ дін Медїашїѣ пентръ Черкърїле претърелоръ Медїаш ші Шеїка-маре.

4. Претъръ дін Съвішора пентръ чегъдїле Съвішора ші Івашфалъ ші пентръ черкърїле де ачелаші нѣме.

5. Претъръ дін Чїнкълъ-маре пентръ Черкърїле Чїнкълъ-маре ші Арнїта.

б) Дн префентъръ Брашовѣлѣ:

1. Трївнлѣлъ дін Брашовъ пентръ четатеа де ачелашї нѣме ші пентръ черкълъ Брашовъ (Ампреціѣрїмеа), Бранъ, Фелдіора ші Сатълъѣлѣ.

2. Претъръ дін Кохалъ пентръ черкълъ де ачесташї нѣме.

3. Претъръ дін Фъгърашъ, пентръ черкърїле Фъгърашъ ші Шеркаїа.

4. Претъръ дін Сън-Щорціѣлъ Szepsi пентръ черкърїле Сен-Щорціѣлъ Szepsi, Barátos ші Kézdi Вашархеїѣ.

с) Дн префентъръ Одохеїѣлѣ:

1. Трївнлѣлъ дін Одохеїѣ пентръ черкърїле Одохеїѣ ші Крїстърѣлъ Szítás.

2. Претъръ дін Баротъ пентръ черкълъ де ачесташї нѣме.

3. Претъръ дін Чїкълъ (Csik-Szereda) пентръ черкърїле Чїкълъ, Косташъ ші Сън-Мїкълъшѣлъ Цїрцевѣлъ.

д) Дн префентъръ Ошорхеїѣлѣ де Мъръшъ:

1. Трївнлѣлъ дін Ошорхеїѣ пентръ ачестъ четате ші пентръ черкърїле Ошорхеїѣ (Ампреціѣрїмеа) Макфалъ ші Мъдърашѣлъ де къшїѣ.

2. Претъръ дін Сън-Мъртїнъ (Ditsó-Sz-M.) (пентръ черкърїле Сън-Мъртїнъ, Заѣ ші Ернѣтѣ.

е) Дн префентъръ Бістріѣлѣ:

1. Трївнлѣлъ дін Бістріѣ пентръ ачестъ четате ші черкърїле Бістріѣ (Ампреціѣрїмеа) Сїнѣлъ-маре? (Gross-Schogen), Прѣндѣлъ Бъргъ-лѣ, Бетлеанъ ші Лекїнда.

2. Претъръ дін Рецінъ с. Регїнъ пентръ черкърїле Рецінъ, Сѣнт-Ішѣрѣлъ Гърцінѣлѣ ші Теака.

3. Претъръ дін Нъсѣѣлъ пентръ черкърїле Нъсѣѣлъ ші Родуа.

г) Дн префентъръ Дѣшіѣлѣ:

1. Трївнлѣлъ дін Дѣшіѣ пентръ черкърїле Дѣшіѣ, Ретегъ ші Семїша.

Претъръ дін Шоткѣта-маре, пентръ черкърїле Шоткѣта-маре, Лълѣшѣлъ влгрескъ ші Мъпѣстъръ.

3. Претъръ дін Герла с. Арменополъ пентръ черкърїле Герла (онїданъ ші де деаръ) ші Мочїѣ.

г) Дн префектура Шимлеази:

1. Тривналяз дн Зълаз пентрз черк. Зълаз ши Хидълаз.
2. Претъра дн Шимлез, Тъшпадъ ши Зезанъ.

h) Дн префектура Клъшмизази:

1. Тривналяз дн Клъшмиз пентрз ачеастъ четате ши пентрз черкъриме Клъшмиз (дмпрецирпимеа), Вълъсътъ, Хоединъ ши Цилъз.
2. Претъра дн Търда пентрз черкъриме Търда ши Băguon (?) (Baciu.)

i) Дн префектура Алба:

1. Тривналяз дн Алба пентрз черкъриме Алба, Блашмиз ши Цюамизлаз де жоаъ.
2. Претъра дн Аиздъ пентрз черкъриме Аиздъ ши Тезшъ.
3. Претъра дн Авръдъ пентрз черкълъ сез.

к) Дн префектура Орестие:

1. Тривналяз дн Орестие пентрз ачеастъ пиацъ ши пентрз черкъриме Орестие (дмпрецирпимеа) Хадегъ ши Пизилъ.
2. Претъра дн Баia de Кришмиз пентрз Черкъриме: Баia Кришмизази ши Хълмациз
3. Претъра дн Дева пентрз черк: Дева, Иллия ши Шоимъшъ.
4. Претъра дн Ыnidора пентрз черкълъ сез.

XIV.

Статълъ персоналоръ ши салариеморъ ла префектуреле, тривналяз ши претуреле destinate de къртъ дмпрецъртълъ пентрз мареле принципатъ Ардеалъз, прекъш ши тимпълъ къндъ сь интре дн антивитате се воръ фаче кзпоскърте спедциалменте.

Baronъ de Bax m. n. Baronъ de Craess m. n.

Кавалеръ de Bazmгартнер m. n.

I. Maioresкъ A. Florian.

KONCEIPIE

de дмпрецирпимеа политикъ ши месдекторескъ а марелъи принципатъ Ардеалъз.

Префектуръ	Кърте жъдекторескъ de фюрълъ дптеиз	Попоръчизне	Претуре	Жъдде de дпвектигъчизне	Комънитъци
Сивиниз	Тривналяз (зрванъ) Сивиз	320266	12	5	277
Брашювъ	Тривналяз Брашювъ	274709	10	4	216
Одохеиз	Тривналяз Одохеиз	174127	6	3	200
Ошиорхеиз	Тривналяз Ошиорхеиз	194533	6	2	289
Бистрида	Тривналяз Бистрида	178344	10	3	236
Дешмиз	Тривналяз Дешмиз	193793	8	3	340
Шимлез	Тривналяз Зълаз	174086	6	2	265
Ккъшмиз	Тривналяз Клъшмиз	178891	6	2	254
Алба	Тривналяз Алба	172335	6	3	189
Орестие	Тривналяз Орестие	213118	9	4	435

Префектуръ	Кърте жидекъ-торескъ де фортъ ръл дитеиз	№.	Сказъна претърелоръ	Попорчизнеа	Компаниѣди	Префектуръ	Кърте жидекъ-торескъ де фортъ ръл дитеиз	№.	Сказъна претърелоръ	Попорчизнеа	Компаниѣди
Сивъ	Тривъналь (зрванъ) Сивъ	1	Шевинъ	28800	Сивъ	Тривъналь Бистрида		4	Захъ (деокамдатъ Лздомъ de не Мврешъ)	29975	Сивъ
		2	Меркзреа	31509				5	Ерхът	22916	
		3	Орлатъ (де окамдатъ Сълисте)	25486				6	Сън-Мъртин (Дичео)	27048	
		4	Сивъ (четатеа)	16268				1	Сън-Имвръ Гърцивалъ	19310	
		5	Сивъ (претъра)	32055				2	Регинъль съсекъ	28321	
		6	Нокрхъ	19456				3	Теака	26425	
		7	Авригъ	24830				4	(. . . ?)	16055	
		8	Шейка-маре	23164				5	Бистрида (четатеа)	5578	
		9	Медиашиъ	40282				6	Бистрида (претъра)	15888	
		10	Елисаветополъ	18402				7	Пръндъль-Бър-гъль	8102	
		11	Сигшоара	29810				8	Беклеанъ	14035	
		12	Чикъль-маре	14234				9	Лекинда	15030	
	Агниа	15960	10	Родна	12933						
	Кохалъ	27386	10	Нъсъдъ	16667						
Брашювъ	Тривъналь Брашювъ	1	Кохалъ	27386	Брашювъ	Тривъналь Дешъ		1	Лъпшюль зп-грескъ	24655	
		2	Фъгърашъ	26261				2	Мълъстъръ	1829	
		3	Шеркаиа (деокамдатъ Випедиа де жосъ)	18693				3	Шоткът-маре (деокамдатъ Бъркешъ)	33691	
		4	Бранъ	17918				4	Ретеагъ	27665	
		5	Фелдиоара	13933				5	Шимичиа	18218	
		6	Брашювъ (четатеа)	25269				6	Дешъ	23925	
		7	Брашювъ (претъра)	21850				7	Арменополъ (Герла)	27140	
		8	Сатъль-ленгъ	27480				8	Мочиъ	20207	
		9	Сън-Жъръзъ (Сенци-сент)	29368							
		10	Баратоуиъ (деокамдатъ Ковасна)	29663							
Одорхеиз	Тривъналь Одорхеиз	10	Ошорхеиз-Кесди	36889	Одорхеиз	Тривъналь Шимъль		1	Тъснадъ	32781	
		1	Барот	20741				2	Зъоанъ	21220	
		2	Костаниъ (деокамдатъ Сън-Мъртинъ де Чикъ)	26935				3	Шимъль	34106	
		3	Середъ де Чикъ (деокамдатъ Шим-леуль де Чикъ)	28407				4	Чеиз	30251	
		4	Сън-Микълъ-шиъль де Гергио	37964				5	Зълаъ	22429	
		5	Кристъръ	23198				6	Хидъ	33299	
Ошорхеиз	Тривъналь Ошорхеиз	6	Одорхеиз	36882	Ошорхеиз	Тривъналь Къшиъ		1	Вълъсътъ Къшиъ (четатеа)	25891	
		1	Ошорхеиз (четатеа)	9127				2	Къшиъ (претъра)	19346	
		2	Ошорхеиз (претъра)	40424				3	Хъединъ	28415	
		3	Макфалъ (деокамдатъ Сън-Жоръзъ де Ердео)	40798				4	Шилъ	12991	
		4	Мълърашиъ де не кърниъ (деокамдатъ Ошорхеиз)	23245				5	Търда	29254	
		5	Мълърашиъ де не кърниъ (деокамдатъ Ошорхеиз)	9127				6	Баргионъ	31410	
Ошорхеиз	Тривъналь Ошорхеиз	6	Ошорхеиз	9127	Ошорхеиз	Тривъналь Алъа		1	Теишиъ	23761	
		1	Ошорхеиз (претъра)	40424				2	Аидъ	23522	
		2	Макфалъ (деокамдатъ Сън-Жоръзъ де Ердео)	40798				3	Блашиъ	25794	
		3	Мълърашиъ де не кърниъ (деокамдатъ Ошорхеиз)	23245				4	Алда	32224	
		4	Мълърашиъ де не кърниъ (деокамдатъ Ошорхеиз)	23245				5	Гърадиъ де жосъ	18660	
		5	Мълърашиъ де не кърниъ (деокамдатъ Ошорхеиз)	23245				6	Авръдъ	48377	

Кърте жьдекъ-
торескъ де фо-
ртал дитеиз

№.	Сказьвал префектурей	Попоре- чизнеа
Тривьвалъ Орестий	1 Хьлтацис	18903
	2 Баја де Кришиз	28767
	3 Лиа	19508
	4 Шоимъшиз	21601
	5 Дева	22995
	6 Хънедоара	20371
	7 Хадегъ	30881
	8 Пъиз	19056
—	Орестий (четатеа)	4207
—	Орестий (претъра)	26929

кърпиде пльндериле касилор дин Бистрицъ зрмате дин недесдезнаре ;

Исць токма съ оие деспъгъвиръ дн. ерарис пс Маѣстратълаз Бистридеи пентръ милитарисареа Валеи Рокнеа пъ зрмеазъ деаичи, къ ар ои авьгъ врезн жьс. dominale асзира ачестеи, оииндкъ ачеста ар ста ин контрастъ къ поменителе декрете привилециале, маи къ самъ къ челъ алъ дикорпорацисней, каре prin пичи зп принципне алъ патрией къндва саз ревокатъ. —

Ин тьмиз кънд комънеме дин Валеа Рокнеи динплате де апъсъриле официалилор маѣстратълаз саз рьгаты ась милитариса, ера асфелъ де динпрецъръри кътъ пъ се кочедеаз асе чере тьлте деслэчире песте дрептъриле милитарисатеи Валеи ши оииндкъ песте драптъриле милитарисатеи Валеи ши оииндкъ статълаз авеа неаператъ тръвзидъ де о пьтере милитарь пентръ анерареа граниделоръ монархией ши а династии ши инфиндаirea ачели о префера тьтърор челораламте лэкръри, аз тръвзиръ се кам рьмълъ не лэпгъ ачела, че маѣстратъ Бистридеи ин привинда аста аз рефератъ. Дин аста казъ поте къ ши съпретъ консилъ великъ дн регламентълаз датъ реѣментелор romane гранидiare дин Трансилвания ин 20 Фабръ 1765 ши 12 Noem. 1766 ка prin треактъ аз атинс: „къ попоръла romans дин Валеа Рокнеи, конведъндсиче а се милитариса ши фостъ сьдиръ акъма милитарисатъ (prin примиреа зрмелоръ) саз елибератъ де стареа маи динаите ши провиздиатъ де либеръ. —

Де аичи днесъ тотъ пъ зрмеазъ къ локъиторий Валеи Рокнеи ар ои фостъ днаите де милитарисаре сьдиди, адекъ ювади, оииндкъ ачестъ регламентъ пичи есте о септендие жьдидиалъ, пичи врезн декретъ чи прекъм днесъ ин оине съ еспримъ есте зп провисоръ ддрептарис, датъ динфиндатълаз институтъ де гранидъ, ши кърпиде ачелеа леѣи ши ordinъчизни дъпъ кари noi гранидиарий ка чиви ши милитарй аветъ съ оимъ трактаци. —

Де ши еспресивнеа дин регламентъ „фостъ сьдиди“, саз възьтъ гранидерилор апъсъроре ши пентръ вийторис де днесъпълате, тотъш пъ авеа казъ деажьнесъ миптени де а съ жьлаи, оииндкъ а) дьпшилоръ prin регламентъ ли саз асекъратъ либертатеа персонеи ши а проприетъддй

б) оииндкъ окъртвиреа милитарь ши кiarъ регламентълаз пьзъмаи пъ изъ църмъррис ин есерцидълаз дрептълаз де проприетате ши ередитате, авьтъ днаинтеа милитарисацией, чи днкъ изъ сьзтитъ ши апъратъ (челъ пьддиз дн ани примй

в) Оииндкъ дъпъ леѣиле милитаре пъ ле ера

ЛЕЦИТАРЕА РОКНЕНЛОР

дн фаца комисисней делегате, пентръ реашезареа Валеи Рокнеи дн дрептълаз ей. —

(Канетъ)

Пентркъкъ маѣстратъла Бистридеи аз претинсъ дела оикълаз реѣскъ десдъзнареа пентръ Валеа Рокнеи ши къ дъпъ аклъсе и саз ши апромисъ, пъ зрмелъ къ ачела ар ои авьтъ къндва жьс dominale ши аста къ атъта маи таре аветъ дрептъ, а зиче, къ кът канцелария трансилванъ дн 1. Маи 1764 дитравало п'аз датъ рефлексивнеа ши opinisneа са дн привинда аста кътръ съпретъла консилъ великъ, къ Валеа Рокнеи къ локъиторий ей пичи одатъ саз конферитъ пьвлъкълъи Бистридеи iure dominali, даръ reincorporationis, къ ачеле дрептърй ши либертэди, де каре съ възькър ши къ каре тръескъ чивий четъддй ши аи комънеи Бистрида, prin зрмаре маѣстратълаз ши четатеа prin деспърдиреа ачестеи вале де кътръ дьнеа зрматъ дин казса милитарь сьррий п'аз пердътъ немикъ дин ачела че mainainte аз авьтъ ка аа саз проприъ ши аша пъ поте претинде деспъгъвире дела ерарис пентръ ачела, че дъпъ дрептъ пичи одатъ i саз къвинитъ. Жьдеката ачестей дналът дикастерис къ атъта маи таре дьвже сокоитъ де дрепта къ кътъ къ аз авьтъ о маи възп къпостидъ а тьтъроръ релационилор патрией ши prin зрмаре аз штизъ днкът есте дреантъ претинсивнеа Маѣстратълаз. Дин аста казъ п'аз къпъгаты дела дналътълаз ерарис пичи о деспъгъвире пльп ин бра пресентъ, каре noi къ атъта маи възротъ сокоитъ а пьтэ зиче, къ кътъ къ ши жьрналълаз дин Брашовъ дин анс 1851 „Сателитъ“ Nr. 27, 28 ши 30

ертатъ диконтра регламентъли а съ целі; —

Кзтъкъ днсь граніціаріи дн Валеа Рокнеі аз авт тотъ дрептатеа деа пзрта пльсори асвпра спресіонеі стътъторе дн регламентъ, съ поте vedea дн сзпрадъсьле ші дн ачаа днпревзраре, къ прімълз командантз ал реціментъли колонелз Eitzenberg дн аклъса прометоріа дн 11 Авг. 1759 дъ зпз днведератз докзментъ, кзтъкъ граніціаріи пзмаі саз опріматз (пльпсгзітз) прін маістратъ, днсь дн адевърз нічі одатъ аз фостъ іоваці — ші маі тързіз саз ші целзіт асвпра ачестзі епітетъ фъзрітз чіне маі шті къ че скопъ. — Аша дн анз 1817 аз астерпзтз преоцімеа пльсоре кътръ маіестатеа са імператъ Франціскъ, пентркъз комънеле дн Валеа Рокнеі пз съ тракта дн коневрпцізіне къ кзвінітълз пзме автз днаінте де мілітарісаціе „лівертіні“, чі къ пзме де „іоваці“. —

Дзпъ ачаеста граніціаріи васаді не аклъса ordingчизне а сзпретеі командей мілітаре дн трансілваніа къ датъ дн 29. Декембре 1837 R. 3968 каре дн шірз крополоцікз аратъ, къ локзіторіи Валеі Рокна ніче одатъ аз фостъ іоваці маістратъли комънеі Бістріда; чі омені лівері, карі съ възра де дрептзірле чівілор Бістрідеі — аз репоітз сзе атінса пльсоре ші маі не зртъ ла аніі 1838 ші 1842, къндъ коміцііле магіаре трансілване претіндеа къ тоатъ енерціа деоціндареа інстітзтълзі де гранідъ, ші прін зрмаре ера преа днгріжаді де алоръ віторіз. —

Ла ачеста саз дндзратъ сзпреть консіліз велікз прін рескріптъ дн 21. Дек. В. 6926 але ресолва, кзтъкъ прекзт съ наре комънеле дн Валеа Рокнеі мілітарісате днаінте де 80 ані пзмаі дн ачелз мотивз зрдеазъ не кале офіціосъ кзпоштереа ліверей кондіцізней, автзе дзпъ сазса лоръ днаінте де мілітарісаре, ка дзпъ ачаа, васаді не аста, съ потъ претінде тотала лівераре дн статъ міліціі асемінеа новілілоръ дн реціментъ прімъ романъ, фъкънд деодатъ менцізіне ші де ресолцізінеа дн 18 ар. 1822 В. 1707 зрматъ ла пльсореа преоцілор, прін каре ле дъ а прічепе, къ де бръ че дъпшіі акзта ін каалітате де солдаці граніціері пентръ тотъ дезна сзатъ пропзнциаді де омені лівері, стареа ші кондіцізнеа де маі пайнте ле поте фі дндіферентъ. —

Ка тотъшні съ пз айвъ окасзіне де а съ маі чълзі а рендзітъ, прекзт се vede дн аклъса ordinaцізіне а сзпретеі командей мілітаре дн 21. Фазрз 1847, ка дн коневрпцізіне съ се лэсь де тотъ

кзвентъ ачелз де смінтелъ „іоваці“ ші съ се коневрпкз къ „контрівзепді, аз къ алтз асемінеа — дн каре фъръ дзвіз съ vede лівера кондіцізіне а ачестора, каріі ші окъртзіреа мілітаръ не темеізлз астерпзтелор докзменте преа віне аз въззтъ, днсь дн кзссе політіче, ші алтеле поз некзпоскзте априатъ а кзпоште ші сзпзе аз днкзвздратъ. — Ін фіне авет днкъ де а адаоде, кзтъкъ днстръментъ чесіопале алз маістратъли Бістрідеі датъ къ рескріптъ сзпретьлі консіліз Белікз дн 28. Іанзаріе 1766 днтра коло сзпъ, кзтъкъ Валеа Рокнеі, стътъторе дн 20 комъне, съ чедезъ Маіестаті сале імперътесеі къ ачелеа дрептзірі, къ каре прін декретъ рецелзі Matia дн анз 1475 саз днтръпатъ къ четатеа ші дістріктъ Бістрідеі. —

Прін ачестъ інстръментъ де чесізіне прімйтъ де Маіестатеа са імперътесеа, саз кончесъ атътз інаадіі сале, кзт ші ілзстрілоръ сзї сзкчесорі пзмаі ачелеа дрептзірі каре комънітатеа Бістрідеі прін де млате орі чітатълз декретъ леаз къпътатъ, ші-фііндкъ дн зрмареа а челзі декретъ локзіторіи Валеі Рокнеі фъръ осъвіре саз пропзнциатъ де лівері ші дінзтъ лор асемінеа, ші комънітатеа Бістріціа паз пзтзтъ авеа нічі зпз жас домінале, ніч а лз аквіра къ а тътз маі въртосъ, къ кът ачаеста ар фі фостъ дн контра декретълі інкорпорчизней каре нічі одатъ саз скіпватъ аз ревокатъ. —

Дн сзпра адъсьле съ поте дестъл vede кзтъкъ локзіторіи Валеі Рокнеі аз фост лівері, ші песте еі паз автз німе врепн жас. домінале. —

Не рзгът де дналтъл рецітз а лза ачестеа але пбстре деслзчірї дн пъріндеаскъ консідерацізіне ші інтревъчззнеа ачаеста, дзпъ днъскзта дрептате спре одіхна постръ ші а сзчесорілор пострі, пъріндесте къ а тътз маі таре а о деслега, ші къ зп реслзтатъ фаворавілз аз днкорона, къ кътз къ дрептзлз постръ докзментатъ прін зп декретъ рецеск ші ші конфірматъ де зртъторіи реді пентръ тотъ-дезпа ні саз асігратъ.

(Зрмеазъ сзпскрпцізініле.)

Din Fortaretia Ungului (Ungvar)

1854 19-le Maiu:

Gratulatoria Junimei Romane Teologice
contra Episcopulu nou denumitu alu Gerlei.

Prestralucite si Prereverite Domne Episcópe,
Parente Pregratiose!! — „Eseptuinduse de mult“

dorita noastră oftare, si prin indurarea Maiestatii Sale a Imperatorului — in Urmarea fidelitatii natiunii noastre in totu tempulu catra densul aratate, infintinduse ambele Ierachii noue besericesci ale noastre, nu e cu putintia, se nu se repeasca animile, de bucurie ale tuturor romanesc semtitorilor: — Bucurate dara Tiéra Traiana care de multe secóle tii in sinulu teu pe fii Romei; bucurate cu noi dinpreuna, ca pamentulu teu se condecoreaza cu o sfera de episcopia noastră; salta si te bucura natiune romana, ca in multe secóle giumusi sub sclavia si sub apasarea cruncena a Varvariloru, limba si literatura ta multe defepte patimi, fiindca intre stremte limane era cercuite; bucurate cu noi de inpreuna, ca dupo atata apasare aruncanduti legaturile serbii, — impuse prin un gratiosu decretu magistraticu; — si dupo ce ti sau crepatu diori si sórele inaintarei si propasirei pe Orisonulu teu au urcatu pana la un locu, catu de ne marginitu instimtu de propasire si inaintare mai in colo capatara priu infintierea antestiiloru acestoru noa besericesci; — bucurate dulce limba a noastră materna, care te oreditamu dela strabunii nostri eroi, — ca se largiesce calea perfectiunii tale, si ti se vor intrebuintia moduri prin care te vei poté curati de cuvintele streineloru limbi, care prin grelele valuri ale tempiloru in senulu teu le luasi; — bucurate literatura romana cu noi fii tei de inpreuna, carii de si nu puturamn aduce sacrificiu pe altariulu teu pana acumu pentru multe stari impregiuru, dara zelulu si amorea in privintia ta nestinsu arde in animile noastre, asteptandu un viitoriu si rourarea ceriuriloru de a poté cresce, ca asia tenerele vitie cocandusi fruptulu seu, spre folosulu postaritatii se l'pota pune pe altariuti; — bucurate ca ti se deschide un campu largu unde barbatii cei culti ai natiunii noastre voru avé locu si modru de a milita pe lunge binele si propasirea ta. —

Pe lunge tóte aceste in ierachia noastră statului sufletescu anca multu bine promaneaza, deschidinduse o cale de asi poté mai lesne castiga midlocele la scopulu celu mai inaltu conducátore.

Noi anca cu aceste impreunandune a noastră bucuria — si cu samtiurile cele cuvióse, carele de multu le nutrimu in animile noastre si cu ferbintile

bune oftari aci reversate le intindemu Prereverintii Vóstre — ca neste fii Preagratosului seu Parente — Stamu si noi asternandune aceasta adenca salutare in antea Marii Tale, ca unui barbatu cultu, bravu si loialu, carele ca Antiste stai in Culmea Jerachii cei noa, intonandu cu rugatiuni unite catra Tronulu Cerescu: „ca dreptu indreptand' cuventulu adeveralui, intru dile indelungate“ multi ani! multi ani! se treesci! Intonamu mai incolo ca Prepotentelu Ddiu isvorulu bunatatoru sale se ti trimita, rouranduti sanatare intréga si neintrerupta, potere ne domolita, ca asia sarcina cea grea, si calea deregatorii cei ne calcate, si coltiurose, care vei se o ei pe umeri intru fericirea sufleteasca a poporului supusu, si intru inaintarea natiunii, cu pace se o mostenesci; si asia sperantiele cele mari ale dulcei noastre natiuni care in Maria Vóstra le asédia eferuinduse, ne muritu si ne stersu se ti remana numele si gloriósa memoria in paginile istoriei romanesci. —

Si dupo ce ne recomandamu in Parienteasca gratia si partinire a Prereverintiei Vóstre, cuprindene — ferbintea noastră salutare; — cuprinde semtiurile si oftările noastre cele bune, care purcedu diti fiesca anima romana; cuprindene si nu ne lesa pri noi, carii nu peste multu tempu vomu se scapanu de suptu aceasta iurisdictione episcopala, — si suptu scuteculu parintesciloru aripi ale Mariei Tale vomu se mergemu; — cuprindene nemarginita amore, cu care ne incetati suntemu in privintia Preluminarii Vóstre; — cuprinde dela noi — carii remaseramu in Fortaretia de Ung . . .

G. F.

БИБЛИОГРАФИЕ.

Ла Институтѣтѣ Албинеі с'аѣ пѣвликѣт

АПЕЛЕ МИНЕРАЛЕ

дела

С Л Ъ Н И К ,

in Молдова.

Дн привіреа аналоѣилор кз ане мінерале стріеіне ші а лѣврѣреі терапевтіче.

de Dr. A. Stere.

Edițiunea și tipărirea de
IOANE GÖTT

Редакторъ респонзѣторѣ
ІАКОВЪ МЪРЪШАНЪ.